Beden Dili Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beden Dili Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17362

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beden Dili Ölçe?i, Tok ve Temel (2014) taraf?ndan bireylerin (özellikle e?itimcilerin) beden dili kullan?m yeterliliklerini ve fark?ndal?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, toplam 15 maddeden olu?makta olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? sonucunda üç ayr? alt boyutta yap?land??? tespit edilmi?tir. Bu alt boyutlar; Jest ve Mimik, Duru? ve Giyimdir. Ölçek, e?itim ve ileti?im alanlar?nda, sözel olmayan ileti?imin önemini de?erlendirmek için önemli bir psikometrik araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Beden Dili, Jest, Mimik, Duru?, Giyim, Güvenirlik, Geçerlik, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

Mehmet Tok, Hakan Temel

Amaç

Beden Dili Ölçe?i, ö?retmenlerin veya genel olarak bireylerin ders anlat?m? ya da sunum esnas?nda sergiledikleri beden dili davran??lar?n?, jestlerini, mimiklerini, duru?lar?n? ve genel d?? görünümlerini sistematik olarak de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir araç geli?tirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, sözel olmayan ileti?imin e?itim süreçlerindeki etkinli?ini belirlemeye yard?mc? olur.

Ölçe?in temel amac?, bireylerin kendi beden dili kullan?mlar?ndaki güçlü ve zay?f yönlerini saptayarak, ileti?im yeterliliklerini art?rmalar?na yönelik geri bildirim sa?lamakt?r.

Yap?

Ölçek, bireylerin sözel olmayan ileti?im becerilerinin üç temel bile?enini ölçen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Bu yap?, 15 madde arac?l???yla üç ana faktör alt?nda toplanm??t?r.

Ölçekteki maddeler, bireyin s?n?f içi veya sosyal etkile?imlerdeki fark?ndal?k düzeyini ve davran??sal kontrolünü de?erlendirmektedir. Üç alt boyut, beden dilinin hem dinamik (jest ve mimik) hem de statik (duru? ve giyim) yönlerini kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i için yap?lan analizler oldukça güçlü sonuçlar ortaya koymu?tur. Örneklem yeterlili?ini gösteren **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** de?eri 0.92 olarak bulunmu?tur; bu de?er, veri

ARABPSYCHOLOGY.COM

setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Verilerin çok de?i?kenli normal da??l?mdan gelip gelmedi?ini test eden **Bartlett Test of Sphericity** testi anlaml? bulunmu?tur (p=0.00; p<0.05). Bu sonuç, de?i?kenler aras?nda korelasyon oldu?unu ve faktör analizinin yap?labilirli?ini desteklemektedir. Ölçek maddelerinin faktör yüklerinin 0.34 ile 0.69 aras?nda de?i?mesi, maddelerin ilgili faktöre yeterli düzeyde katk? sa?lad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Beden Dili Ölçe?i'nin iç tutarl?l??? yüksek düzeydedir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsay?s? 0.87 olarak tespit edilmi?tir, bu de?er ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt faktörler baz?nda incelendi?inde ise güvenilirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir: Faktör 1 için 0.86 (Yüksek), Faktör 2 için 0.67 (Kabul Edilebilir) ve Faktör 3 için 0.61 (Minimum Kabul Edilebilir). Ayr?ca, ölçekteki maddelerin madde toplam korelasyon de?erleri 0.34 ile 0.69 aras?nda de?i?mektedir; bu da maddelerin ölçe?in genel yap?s?yla tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yap?lan aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonucunda Beden Dili Ölçe?i'nin toplam 15 maddeden olu?an ve üç farkl? faktör alt?nda toplanan bir yap? sergiledi?i belirlenmi?tir. Bu üç faktör, beden dilinin farkl? bile?enlerini temsil etmektedir.

Faktör yap?s? ve madde da??l?m? a?a??daki gibidir:

Faktör 1: Jest ve Mimik (8 madde) - Vücut hareketleri ve yüz ifadelerinin kontrolü ve etkin kullan?m?.

Faktör 2: Duru? (5 madde) - Ders anlat?m? veya ileti?im s?ras?ndaki fiziksel pozisyon ve yönelim.

Faktör 3: Giyim (2 madde) - D?? görünü?, k?yafetlerin temizli?i ve düzeni.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 5'li **Likert** Tipi Ölçek (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Hedef Grup: E?itimciler (Ö?retmenler) veya genel olarak beden dili fark?ndal??? ölçülmek istenen yeti?kinler.

Ya? Grubu: Yeti?kin

Örneklem Detaylar?: Orijinal çal??ma, ö?retmen adaylar? veya aktif ö?retmenler üzerinde yap?lm?? olabilir (Kaynak makaleye ba?vurulmal?d?r).

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Kat?l?mc?lar, maddeleri 5 dereceli Likert format?nda kendilerini de?erlendirerek yan?tlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

E?itimde ?leti?im, Sözel Olmayan ?leti?im, Psikometri, **KMO**, Faktör Yükü, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: mehmettok@comu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Tahmini Affiliation)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2014

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda genellikle yazarlardan izin al?narak ücretsiz kullan?labilir. Ticari kullan?m için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Tok, M. ve Temel, H. (2014). Beden Dili Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *E?itimde Kuram ve Uygulama*, *10*(1), 103-122.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: eku.comu.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: beden-dili-olcegi-toad.pdf

Beden Dili Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplam 15 madde ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r:

Jest ve Mimik: (8 madde) Örnek madde: Mimiklerimi (yüz hareketleri) ders esnas?nda kontrol ederim.

Duru?: (5 madde) Örnek madde: Ders anlat?m esnas?nda yüzümü ö?rencilere dönerek etkili ders anlat?r?m.

Giyim: (2 madde) Örnek madde: Elbiselerimin temiz ve düzenli olmas?na dikkat ederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM